

Consultatiereactie Pensioenfederatie op invaarsjabloon DNB

Algemeen

- Mogen pensioenfondsen het invaarsjabloon, net als het implementatieplan, gefaseerd indienen bij DNB?
- Het invaarsjabloon vertoont veel overlap met het implementatieplan. We bepleiten dat fondsen in het invaarsjabloon kunnen volstaan met een verwijzing naar de betreffende paragraaf in het implementatieplan.
- Bij de planning van de werkzaamheden was niet bekend dat er een invaarsjabloon zou komen, dus was hiermee geen rekening gehouden. Het invullen van het sjabloon vergt tijd, terwijl de planning rond de transitie dikwijls al krap is. De vraag rijst of er nog meer beleidsuitingen, leidraden en sjablonen komen. Inzage in de interne planning van DNB (en AFM), zodat het toezicht wat meer voorspelbaar wordt, zou welkom zijn.
- Het sjabloon vraagt op sommige punten meer of een meer specifieke onderbouwing dan wettelijk voorgeschreven. We bepleiten om in de aanwijzingen te verduidelijken dat pensioenfondsen hun discretionaire bevoegdheid behouden om in die situatie zelf te besluiten in welke mate doorrekeningen nodig zijn om het voorgenomen invaarsbesluit te onderbouwen.
- Kan DNB aangeven of dit invaarsjabloon voor netto en bruto pensioen gebruikt kan worden?

Besluitvorming

- De check of het pensioenfonds voldoet aan wettelijke verplichtingen lijkt ons onnodig gedetailleerd. Zie bijvoorbeeld de acht vragen over de rol van het VO.
- Vraag 1 In kolom C staat: "Als het fonds het VO om advies heeft gevraagd, beantwoord dan de volgende vragen." Beter is: "Als het fonds een VO heeft, beantwoord dan de volgende vragen". Zelfde opmerking geldt voor het BO en de RvT ("Als het fonds een BO/ RvT heeft, beantwoord dan de volgende vragen"). Het fonds is verplicht om het VO om advies te vragen of het BO/ RvT om goedkeuring te vragen, als het een VO / BO/ RvT heeft, dat is geen keuze.
- Vraag 1.3 De vraag welke aandachtspunten of overwegingen het VO in haar advies heeft meegegeven is wellicht lastig te beantwoorden, als het VO al in een vroeg stadium is meegenomen in een iteratief proces. Het format dwingt een samenvattend besluit af.
- Vraag 1.3 Het is een open vraag, maar in kolom D staan ja/nee als mogelijke antwoorden.
- Vraag 1.4 Er wordt gevraagd naar geheel of gedeeltelijk overnemen van advies. Bij de antwoorden is de keus ja/nee. Als het advies deels is overgenomen, dan is het juiste antwoord dus 'ja'. We denken dat het beter is om te vragen: Is het advies overgenomen? De mogelijke antwoorden daarbij zouden dan zijn: ja, geheel - nee, helemaal niet - gedeeltelijk. Bij de laatste twee antwoorden zou dan toelichting gevraagd kunnen worden op het deel dat niet is gevolgd.
- Vraag 1.5 De vraag bevat meerdere delen. Het eerste deel is een open vraag. De antwoorden 'ja/nee' lijken betrekking te hebben op het tweede deel van de vraag. Onze suggestie is om te vragen: "Heeft het VO of een geleding van het VO negatief geadviseerd over invaren?" De tweede vraag zou dan moeten beginnen met "zo ja, ..." Vervolgens moet het antwoord geen dropdown menu zijn, maar een antwoord op een open vraag.
- Vraag 1.7 In De verwijzing naar artikel 150e vierde lid in kolom D lijkt ons niet juist.
- Vraag 1.7 "Zo ja, wanneer wordt..." enz., staat in de kolom waar de toelichting moet worden ingevuld (kolom E). Dit kan beter worden geplaatst achter de optie "Ja" in de kolom D of als vervolgvragen in kolom B, waarop dan in kolom E de antwoorden kunnen worden ingevuld.

- Vraag 2.3 De gesloten vraag in kolom B suggereert dat er ja of nee verwacht wordt, het antwoord in kolom D sluit hier niet bij aan.
- Vraag 3.4 In het antwoordveld staan vragen. Die vervolgvragen zouden in kolom B moeten staan. Daarnaast is er volgens ons overlap tussen het antwoordveld van 3.4 en vraag 3.5.

Datakwaliteit

- 4.2b De vraag: “Op welke wijze heeft het fondsbestuur comfort verkregen over de deugdelijkheid van de oplossingen van de in vraag 4.2 bedoelde feitelijke bevindingen?” lijkt ons onnodig gedetailleerd.

“Andere risico’s” (niet-financiële risico’s)

- Vraag 1.1 Gaat het bij de haalbaarheidsanalyse met name om de technische haalbaarheid in termen van maakbaarheid en haalbaarheid in de tijd?

Risicohouding

- Vraag 1.1 en 1.7 In de toelichting bij vraag 1.1 wordt verwezen naar een weging van het uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek, deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten. In vraag 1.7 komt dit terug. In het licht van vraag 1.7 lijkt vraag 1.1 overbodig en te kunnen vervallen.
- Vraag 1.5 De risicohouding moet per pensioenregeling worden vastgesteld. Hierbij rijst wel de vraag wat precies wordt verstaan onder "pensioenregeling"? Telt een regeling van meerdere werkgevers met een afwijkende premie als één of als meerdere regelingen?
- Vraag 1.8 Er wordt gevraagd of “draagkracht minimaal hetzelfde gewicht heeft gekregen als risicopreferentie”. Hier lijken de vraag en de Q&A enigszins met elkaar in tegenspraak. De vraag suggereert een numerieke weging, de Q&A stelt dat een kwalitatieve onderbouwing ook mogelijk is. Suggestie is om de vraag aan te passen en deze toelichting op te nemen in de invulinstructie.

Risicohouding maatstaven

- Het tabblad biedt ruimte om de maatstaven voor de risicohouding voor verschillende deelnemersgroepen zoals actieven en slapers vast te leggen. Veel fondsen zullen voor slapers geen aparte (impliciete) lifecycle bepalen, omdat zij aannemen dat deze elders weer pensioen opbouwen. De risicomaatstaven voor de slapers zonder nieuwe pensioenopbouw verschillen wel van de maatstaven van een actieve deelnemer van dezelfde leeftijd. De vraag is wat er dan ingevuld moet worden op het tabblad. Ons voorstel is om voor slapers geen aparte maatstaven voor de risicohouding vast te stellen, als het fonds voor hen geen eigen (impliciete) lifecycle bepaalt.
- Graag verduidelijken wat ingevuld moet worden bij Risicohouding en Risicoblootstelling. Verwijst risicohouding naar de vastgestelde grens voor de betreffende maatstaf en risicoblootstelling naar uitkomst daarvoor in de ALM-simulatie?

SPR contract

- Vraag 1.1 Wat wordt er precies bedoeld met ‘definitie van de rentemaatstaf’? Graag verduidelijken in de invulinstructie, bijvoorbeeld door mogelijke antwoorden te noemen, in plaats van de vraag te herhalen.
- Vraag 1.1 en 1.2 Bij de indirecte methode voor vaststelling van het beschermingsrendement is de rentemaatstaf toch altijd de RTS zoals vastgesteld door DNB? Onze suggestie is om de volgorde van de vragen 1.1 en 1.2 om te draaien en alleen bij keuze voor de directe methode te vragen naar de gehanteerde rentemaatstaf.
- Vraag 1.7 In de invulinstructie graag verduidelijken wat bedoeld wordt met het brondocument.

- Vraag 2.1 Wat is de "algemene definitie" van renteafdekking?
- Vraag 4.2 We vermoeden dat de einddatum voor de afbouw van de reserve van 1-1-2037 verschuift naar 1-1-2038, klopt dat? Geldt ook voor het invaarsjabloon.
- Vraag 4.7 De woorden 'voor iedere doelstelling' suggereren dat er een onderbouwing per doelstelling moet zijn. In de toelichting bij het Besluit toekomst pensioenen is expliciet aangegeven dat het niet per doelstelling hoeft. Wellicht is dat ook niet mogelijk, omdat er maar één vulregel is en er meerdere doelen en onttrekregels zijn. Onze suggestie is om te vragen naar de baten en de lasten van de solidariteitsreserve als geheel.
- Vraag 4.8c De bescherming tegen onverwachte inflatie kan, behalve door vergelijking van de gerealiseerde inflatie met de verwachte inflatie, ook gebaseerd worden op de mutatie van de verwachte inflatie. In het laatste geval geldt er geen vooraf vastgesteld verwacht inflatieniveau.
- Vraag 4.10 De evenwichtigheid van de solidariteitsreserve is al onderbouwd bij vraag 4.6 en 4.7. Kan vraag 4.10 vervallen? Zo niet, wat is het verschil?
- Vraag 5.1 "Graag ontvangt DNB hiervoor de onderbouwing en de mate waarin de restrictie wordt opgeheven." Welke onderbouwing wordt hier beoogd? Dat de combinatie van beleggingsbeleid en toedeelregels leidt tot een blootstelling aan beleggingsrisico van meer dan 100%?
- Vraag 5.1 en 5.3 Bij 5.1 en 5.3 wordt gevraagd om een onderbouwing van de keuze om de leenrestrictie op te heffen. Wat is het verschil?
- Vraag 5.4 Er staat een letter d teveel in de vraag bij het woord 'bronddocumentatie'.

Toedeelregels SPR contract

- Graag verduidelijken hoe dit tabblad ingevuld moet worden bij de directe methode voor toedeling van beschermingsrendement. Is dat de allocatie naar de matchingportefeuille of de mate waarin de matchingportefeuille de onderliggende inkoopfactor van het individu volgt?
- Hoe kan worden aangegeven dat de solidariteitsreserve naar rato van het vermogen deelt in het fondsrendement?
- In de invulinstructie staat: "Deze blootstellingen drukt het fonds uit als percentage." Graag verduidelijken als percentage van wat (de noemer).

SAA SPR

- De strategische beleggingsmix is dynamisch en afhankelijk van de rente op het invaarmoment. Er wordt één allocatie gevraagd. Gaat het dan om de strategische normportefeuille op het moment van overgang?
- In de concept invulinstructie staat het volgende: 'Daarnaast rapporteert het fonds ook de huidige feitelijke blootstelling aan de verschillende beleggingscategorieën. De feitelijke weging moet uitkomen op 100%. Deze feitelijke blootstelling zal overeen komen met het strategische beleggingsbeleid op de berekeningsdatum die gehanteerd is voor het basis-scenario. Deze zal dus mogelijk afwijken van de gerapporteerde SAA voor de nieuwe situatie.' Deze toelichting lijkt ons niet correct. De huidige feitelijke blootstelling is volgens ons wat anders dan het strategische beleggingsbeleid op de berekeningsdatum. We kunnen niet uit de toelichting halen of er naar het huidige strategisch beleggingsbeleid of naar de huidige feitelijke blootstelling wordt gevraagd. Het is één van de twee, maar welke?
- De blootstelling aan beschermingsrendement en overrendement per cohort wordt in relatieve termen vastgelegd, de absolute blootstelling kan hiervan afwijken, afhankelijk van de beleggingsmix op fondsniveau. We bepleiten om te verduidelijken wat er in dat geval ingevuld moet worden.

FPR contract

- Vraag 1.5 Er wordt gevraagd naar een scenario-analyse om toe te lichten hoe een negatief kapitaal wordt voorkomen. Hier kan in een FPR nauwelijks sprake van zijn, tenzij er (flinke) leverage is in de portefeuille. Een scenario-analyse zal hier dan ook geen inzicht kunnen bieden. Als DNB dit anders ziet, dan graag toelichten wat voor scenario-analyse hier gevraagd wordt.
- Vraag 3.2 Zie opmerking bij vraag 4.2 bij SPR contract.
- Vraag 3.5 Zie opmerking bij vraag 4.7 bij SPR contract.
- Vraag 3.6c Zie opmerking bij vraag 4.8c op tabblad SPR.
- Vraag 3.8 Bij regelingen met keuzevrijheid in de opbouwfase, maar niet in de uitkeringsfase, kan de risicodelingsreserve wel ingezet worden om bijvoorbeeld nominale verlagingen van uitkeringen te voorkomen. Impliciet is er dan wel sprake van compensatie van beleggingsresultaten. De huidige vraagstelling maakt geen onderscheid tussen de opbouwfase en de uitkeringsfase, waardoor niet duidelijk is hoe de vraag beantwoord moet worden bij deze contractinvulling. Geldt ook voor de invulinstructie.
- Vraag 3.9 Bij deze vraag mist "op voorhand". De corresponderende vraag bij de SPR luidt: "Het fonds licht toe hoe zij voorkomt dat een bepaalde generatie op voorhand binnen een pensioenregeling uitsluitend de baten of lasten heeft van de solidariteitsreserve." Deze opmerking geldt ook voor de invulinstructie.
- Vraag 3.10 De evenwichtigheid van de risicodelingsreserve is al onderbouwd bij vraag 3.4 en 3.5. Kan vraag 3.10 vervallen? Zo niet, wat is het verschil?
- Vraag 4.1-4.4 In SPR kan de leenrestrictie worden opgeheven door jongeren impliciet te laten beleggen met vermogen dat geleend is van ouderen, waarbij ouderen een rentevergoeding ontvangen en jongeren het overrendement. In FPR is deze constructie niet mogelijk, aangezien hier geen sprake is van een onverdeeld vermogen. Hoe kan in FPR dan de leenrestrictie worden opgeheven? Of wordt hier gevraagd naar leverage in de portefeuille? Geldt ook voor de invulinstructie.

SAA FPR

- In de opbouwfase van de FPR zal er wellicht geen gerichte renteafdekking per cohort zijn, maar zijn er blootstellingen aan verschillende vastrentende producten met uiteenlopende duration. Wat moet dan ingevuld worden in de kolom "rente-afdekking"? De totale rentegevoeligheid van het vermogen t.o.v. de onderliggende inkoopfactor of 0 omdat niet met aanvullende producten wordt gestuurd naar een bepaalde mate van renteafdekking?
- In de uitkeringsfase van de FPR, en vooral bij een uitkeringscollectief, is een mate van renteafdekking wel passend. Wordt hier de mate van renteafdekking als percentage van het vermogen gevraagd, terwijl het in ftk in procenten van de VPV is?

Transitie-ftk na invaarbeesluit

- Vraag 4 en 5 De vragen naar een onderbouwing van het besluit en naar de transitie-effecten van aanpassing van de invaardekkingsgraad kunnen wij niet plaatsen. De regelgeving vereist geen onderbouwing van de aanpassing van de invaardekkingsgraad, alleen dat er bij de invaardekkingsgraad een verantwoorde, uitlegbare en evenwichtige overstap naar de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst mogelijk is (artikel 150q lid 6). Een onderbouwing van de aanpassing is ook niet goed mogelijk, want pas na indiening van het implementatieplan kan de fondsspecifieke invaardekkingsgraad goed bepaald worden. We bepleiten om hier te vragen naar de effecten van gebruik van het transitie-ftk en het belang voor de deelnemers, conform de verwijzing naar de MvT in kolom C.

Transitie beleggingsbeleid

- Geen opmerkingen.

Basisscenario voor berekeningen

- Vraag 1 Niet helder is wat bedoeld wordt met “fictieve transitiedatum” en welke keuzes hier mogelijk zijn. Mag een fonds dat op 1 januari 2025 over gaat naar het nieuwe stelsel in het voorjaar van 2024 een berekening doen alsof de transitie op 1 januari 2024 plaats vond? Deze opmerking geldt ook voor de invulinstructie.

Omrekenmethoden

- Vraag 1.1 We zijn van mening dat omrekening soms niet nodig is, bijvoorbeeld bij overgang van een verbeterde premiereregeling naar een flexibele premiereregeling. We bepleiten om ‘niet van toepassing’ als mogelijk antwoord toe te voegen.
- Vraag 1.2a,b Er zijn fondsen die nu zowel DB- als DC-regelingen uitvoeren en na de transitie zowel SPR als FPR. Het kan voorkomen dat de ene werkgever met een DC-regeling nu over gaat naar een FPR met gebruikmaking van de overgangsregeling, terwijl binnen hetzelfde fonds een andere werkgever over gaat van een DC-regeling naar een SPR, of naar een FPR zonder gebruikmaking van de overgangsregeling. Voor deze fondsen is niet duidelijk wat ze precies moeten invullen en hoe.
- Vraag 1.3. “Het fonds licht hier toe welke spreidingstermijn is gekozen voor het berekenen van de standaardregel, en onderbouwt of dit in het belang van de pensioendeelnemers is. Hierbij gaat het fonds in ieder geval in op de bestandssamenstelling van het fonds.” Gebruik van een spreidingstermijn van 10 jaar is de (wettelijke) default. Alleen afwijkingen hiervan zouden volgens ons onderbouwd moeten worden.
- Vraag 1.3, 1.4 De toelichting verwijst naar artikel 21 lid 3 van de Regeling pensioenwet. Dit lid gaat over gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de standaardmethode, niet over de spreidingstermijn. Wellicht is artikel 21 lid 2 en bijlage 2a bedoeld?
- Vraag 1.3, 1.4 De invulinstructie benoemt wel de mogelijkheid om een kortere spreidingstermijn, maar niet de mogelijkheid om een langere spreidingstermijn dan tien jaar te hanteren.
- Vraag 1.3, 1.4 Het is niet duidelijk waarom de spreidingstermijn apart gevraagd wordt voor de standaardregel en de standaardmethode. Waarom zouden deze twee spreidingstermijnen van elkaar verschillen? Wellicht kan dit beperkt worden tot één vraag. Als in 1.4 gevraagd wordt naar de spreidingstermijn die in de uitkeringsfase van de SPR of de FPR gehanteerd wordt, dan zou de vraag aangepast moeten worden.
- Vraag 1.5b , 1,6b, 1.7c Hier wordt gevraagd om de evenwichtigheid van de vulling van de solidariteits- of risicodelingsreserve en het compensatiedepot bij invaren per onderdeel te verantwoorden, maar die afweging is alleen op totaalniveau mogelijk.
- Vraag 1.8. “Hier licht het fonds toe, op grond van Toezichthouderregeling Invaren artikel 4 lid 1 sub j, waarom de standaardmethode of de VBA-methode is gekozen door het fonds, hoe de betreffende omrekenmethoden is uitgevoerd en hoe het vermogen van het fonds is aangewend.” De standaardmethode is de default en zou dus niet apart onderbouwd moeten worden. Dat zou wel gelden voor gebruik van de VBA-methode.
- Vraag 1.9 We bepleiten om in de invulinstructie het verschil tussen standaardmethode en standaardregel toe te lichten. In kolom C van het sjabloon zou verwezen kunnen worden naar artikel 150n.
- Vraag 1.10 Er hoeft geen sprake te zijn van een 'verschuiving' als iedere deelnemer meer meekrijgt dan de marktwaarde van de bestaande pensioenaanspraken. We vermoeden dat de

beoogde vraag is hoe het onverdeeld vermogen na toepassing van de VBA-waardering van de huidige aanspraken is toebedeeld.

- Vraag 1.11b Graag verduidelijken hoe de omvang van de operationele reserve moet worden vermeldt, in euro's of als percentage van bijvoorbeeld het totale vermogen of de som van de persoonlijke vermogens. Geldt ook voor de invulinstructie.
- Vraag 2.3 “Op welke wijze wordt het vermogen aan het compensatiedepot toebedeeld?” Het gaat hier toch alleen over de initiële vulling van het depot bij invaren, niet over de eventuele vulling vanuit extra premie-inleg? Welke wijzen zijn er dan mogelijk? Wat is het verschil met vraag 1.7b over de omvang van het compensatiedepot bij invaren?
- Vraag 3.1 en 3.7 Als het fonds geen vermogen aanwendt voor SR, RR of compensatiedepot (vraag 3.1) of geen vermogen verschuift (vraag 3.7), dan is het antwoord op de gestelde vraag eigenlijk ‘ja’. We vermoeden dat antwoord ‘nee’ is beoogd. De onduidelijkheid ontstaat door de woorden “ten hoogste 5%” en “maximaal 5%”.
- Vraag 3.2 Dit zijn eigenlijk drie vragen, immers er kan vermogen zowel naar SR, naar RR als naar compensatiedepot gaan. Wellicht handiger om er dan ook drie aparte vragen van te maken.
- Vraag 3.5a Bij gebruik van de standaardmethode is geen vergelijking nodig met de inclusieve marktwaarde. Graag verduidelijken dat deze vraag dan niet van toepassing is. Artikel 150o lid 2 verwijst naar het minimum van 95% van de uitkomst van de standaardregel en de technische voorziening, niet 95% van de inclusieve marktwaarde.
- 3.5a Er staat tweemaal ‘pensioenafpraak’ in plaats van ‘pensioenaanspraak’. Verder in de invulinstructie graag toelichten wat inclusieve waarde is.
- Vraag 5.2, 5.3 De verwijzing naar artikel 150m lid 8 PW in kolom C lijkt onjuist.
- Vraag 5.3 Naast individuele vermogens, eigen vermogen, solidariteits- of risicodelingsreserve, compensatiedepot en operationele reserve zijn er wellicht nog collectieve voorzieningen of reserves, zoals voor uitvoeringskosten en arbeidsongeschiktheid (IBNR). Klopt dat?

Transitie-effecten

- Vraag 1.4-1.8 De nummering voor vraag 1.4-1.8 in de invulinstructie klopt niet, omdat nummer 1.3 twee keer gebruikt wordt.
- Vraag 1.8 Volgens de invulinstructie (met nummer 1.7) zouden na aanpassing van het OBP de effecten berekend moeten worden over de periode van het oorspronkelijke OBP. Deze analyse lijkt ons niet zinvol en zou wat ons betreft kunnen vervallen. Als de toezichthouder toch sterk hecht aan een vergelijking van de effecten van het oude en het nieuwe OBP, dan lijkt het ons beter om het oorspronkelijke OBP door te rekenen vanaf de datum van de aanpassing en dat te vergelijken met het aangepaste OBP.
- Vraag 2.1a-2.1e Vraag gaat over effect van vereenvoudigingen in de transitie-sommen. Bij gebruik van modellen is per definitie sprake van vereenvoudigingen. Het effect daarvan is echter moeilijk te kwantificeren wanneer de ‘volledig zuivere’ doorrekeningen niet beschikbaar zijn of niet gemaakt kunnen worden (het betreft immers een vereenvoudiging). De materialiteit van de verschillen is daarmee moeilijk te kwantificeren. Kunnen wij ervan uitgaan dat een kwalitatieve onderbouwing hiervan volstaat, gebaseerd op het uitgangspunt dat in de modelberekeningen de werkelijkheid al zo goed mogelijk wordt benaderd?
- Vraag 2.4a Graag verduidelijken dat aanpassingen in het beleidskader uit de ABTN op 30 juni 2022 die los staan van de transitie wel meegenomen mogen worden.
- Vraag 2.5b: “Onderbouw dat het gebruik maken van maatmensen niet leidt tot materiële afwijkingen in de berekening van de marktwaarden van de te verwachten pensioenuitkeringen van deelnemers, gewezen deelnemers en andere aanspraakgerechtigden.” Het is moeilijk om kwantitatief te onderbouwen dat het gebruik van maatmensen niet tot materiele afwijkingen

leidt. Graag verduidelijken dat het fonds dit kwalitatief kan onderbouwen door toe te lichten dat de maatmensen representatief gekozen zijn.

- Vraag 2.5c “Hier licht het fonds toe in hoeverre uitstroomkansen zijn gemodelleerd bij de bepaling van de transitie-effecten. Dat doet het fonds door per transitie-effect (netto/bruto profijt en de pensioenverwachting in scenario’s) toe te lichten i) in hoeverre uitstroomkansen zijn gemodelleerd op collectief niveau (fondsniveau) en ii) in hoeverre in getoonde resultaten voor individuele deelnemers (bijvoorbeeld maatmensen) rekening wordt gehouden met uitstroomkansen.” Fondsen hanteren wellicht wel uitstroomkansen op het collectieve niveau, maar niet voor individuele maatmensen. We nemen aan dat het antwoord “nee” onder ii) niet problematisch is en bepleiten om dit in de toelichting te vermelden.
- Vraag 3.2 In de invulinstructie staat: “Het fonds licht ook toe in wat de standaardfouten zijn van de uitkomsten en in hoeverre deze acceptabel worden geacht voor de betreffende toepassingen.” Graag toelichten hoe bijvoorbeeld de standaardfout van de relatieve verandering in netto profijt berekend moet worden. Dit is niet evident, want het betreft een verschil tussen profijt in NPC en nFTK en dat gedeeld door de waarde van de uitkeringsstroom. Of is iets anders beoogd?

Basisscenario netto profijt

- Klopt het dat het is toegestaan om hier te rekenen met maatmensen in plaats van cohorten, indien in het tabblad "transitie-effecten" onder vraag 2.5a "ja" is ingevuld?
- Voor de alleroudste cohorten wordt gevraagd naar de effecten van meerdere geboortejaren samen (≤ 1923). In de ALM-analyse wordt meestal voor individuele geboortejaren gerekend. We bepleiten om geen cijfers te vragen voor meerdere geboortejaren samen. We denken dat aparte rapportage van de effecten voor geboortejaren 1922 en eerder weinig toevoegt. Mocht de toezichthouder die effecten toch graag zien, dan zien we liever dat er nog enkele geboortejaren worden toegevoegd aan de tabel, waarbij de betreffende cellen alleen ingevuld hoeven te worden voor zover die cijfers beschikbaar zijn. Dit geldt ook voor de tabbladen bruto profijt en pensioenverwachting.
- In cel LMN,181 staat “Netto profijt effect ongewijzigd voortzetten van de pensioenovereenkomst t.o.v. wijziging pensioenovereenkomst (in %)”. Moet hier niet staan: Netto profijt effect van wijziging pensioenovereenkomst ten opzichte van netto profijt ongewijzigd voortzetten?
- DNB is voornemens meerdere beleidsuitingen over netto-profijt berekeningen op te stellen waarin de aannames en uitgangspunten van de berekeningen aan de orde komen. DNB zal ook met Q&A’s komen over netto profijt. Kan DNB aangeven wanneer wij deze beleidsuitingen en Q&A’s kunnen verwachten?
- We bepleiten om in de invulinstructie het verschil tussen standaardmethode en standaardregel te verduidelijken. Wij vermoeden dat de standaardregel de toedeling van vermogen conform de MVEV-systematiek betreft, terwijl de standaardmethode ook aanvullende maatregelen zoals een verschuiving van maximaal 5% van het vermogen omvat.
- De standaardmethode vereist geen vergelijking met de inclusieve marktwaarde. Het sjabloon lijkt uit te gaan van 95% van de marktwaarde, terwijl de wet uitgaat van 95% van het vermogen na toepassen van de standaardregel. Zie ook onze eerdere opmerking bij de omrekenmethoden.

Basis-scenario bruto profijt

- Moet dit tabblad altijd ingevuld worden of kan een fonds dat de netto profijt effecten inzichtelijk heeft gemaakt dit tabblad overslaan? Wij zien voor deze fondsen geen toegevoegde waarde om ook bruto profijt te bepalen.

- In het tabblad lijkt veel meer informatie te worden gevraagd dan voor fondsen die alleen bruto profijt rapporteren (namelijk zuiver DC-fondsen) van toepassing is. In de MvT is immers ook opgenomen dat in deze gevallen volstaan kan worden met een berekening van de marktwaarde van de toekomstige premies. In het tabblad wordt nu echter gevraagd naar de marktwaarde van de uitkeringen en wordt bij vraag 3 zelfs de impact van een invaarmethodiek gevraagd, welke hierin helemaal geen rol speelt.
- Vraag 1 Wat is het doel van kolommen I,J,K bij deze vraag? Deze zijn volgens ons niet nodig voor bepaling van bruto profijt.

Basisscenario pensioenverwachting

- Het “pensioenbedrag” wordt niet gedefinieerd. De invulinstructie geeft aan: “Het fonds berekent de pensioenverwachting in euro’s d.m.v. de URM.” Wellicht wordt beoogd om aan te sluiten bij de UPO-systematiek, waarbij voor actieven/slapers de eerste uitkering en voor gepensioneerden de uitkering over 10 jaar moet worden gerapporteerd en voor actieven wordt gerekend zonder uitstroomkansen en zonder carrière. We vragen ons af of de UPO-systematiek wel geschikt is voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie. Bij een projectierendement hoger dan de RTS valt de eerste uitkering hoger uit, de uitkering na 10 jaar voor pas gepensioneerden zal ongeveer gelijk blijven, de nadelen treden vooral pas daarna op. Het rekenen zonder carrière leidt (vooral voor jongeren) wellicht tot een onderschatting van het nadeel van afschaffing doorsneesystematiek, rekenen met doorwerken tot pensioenleeftijd leidt (vooral voor ouderen) wellicht tot een overschatting daarvan als mensen gemiddeld eerder stoppen. De maatstaf die in eerdere analyses van de stelselwijziging is gebruikt, namelijk de naar overlevingskans gewogen uitkeringen t.o.v. een gemiddelde pensioengrondslag, heeft deze nadelen niet.
- UPO-bedragen kunnen niet worden weergegeven op cohortbasis, wel op basis van maatmensen, die bij de start van de simulatie wellicht dezelfde kenmerken hebben als de gemiddelde deelnemer van een cohort en waarvoor verondersteld wordt dat zij tot pensioendatum in dienst blijven.

Complete besluitvorming

- Vraag 2.2 Het is niet duidelijk wat precies gevraagd wordt, een voorbeeld in de invulinstructie zou behulpzaam zijn.
- Vraag 2.3 Wellicht kan in de invulinstructie worden toegelicht hoe compensatie buiten de pensioensfeer in de evenwichtigheidsafweging van het fondsbestuur betrokken moet worden.
- Vraag 3.1, 3.2 Complete besluitvorming vereist voorrangregels voor de toedeling van het fondsvermogen. We verwachten daarom dat bij de voorrangregels gevraagd wordt hoe de toedeling naar persoonlijke vermogens, solidariteits- of risicodelingsreserve, compensatiedepot en operationele reserve wijzigt als de dekkingsgraad bij invaren hoger of lager is dan in het basisscenario. Hierbij wordt wel getoetst of de voorrangregels leiden tot gewenste en evenwichtige uitkomsten op de maatstaven, maar de bandbreedte voor de maatstaven staat hier niet centraal. We bepleiten om deze vragen aan te passen.

Hoogst/laagst verkende dg, hoogst/laagst verkende rente, additioneel scenario 1

- Vraag 2 Op deze vijf tabbladen wordt verwezen naar het tabblad ‘self-assessment’. Het invaarsjabloon heeft echter geen tabblad ‘self-assessment’.

Evenwichtigheidsweging

- De wet schrijft voor dat de evenwichtigheid op totaalniveau (vraag 2.6) wordt beoordeeld. De vragen hoe de afzonderlijke effecten (vraag 2.1-2.5) zijn meegewogen vinden wij niet passend.

- Vraag 2.5a,b In de invulinstructie staat nagenoeg dezelfde toelichting (“hoe andere effecten zijn meegewogen in het kader van de evenwichtige belangenafweging”). Suggestie is om het verschil tussen deze vragen te verduidelijken of vraag 2.5b te schrappen.

Feedback statement DNB over consultatie beleidsuitingen

- DNB geeft in het feedback statement over de consultatie van beleidsuitingen aan op korte termijn een Q&A over de complete besluitvorming te publiceren. Ook zal DNB op korte termijn een Q&A publiceren over de beoordelingstermijn. Kan DNB aangeven wanneer deze Q&A's zullen worden gepubliceerd?
- We waarderen dat DNB aangeeft dat het zo snel mogelijk een afgewogen besluit over de ingediende melding van het voornemen tot waardeoverdracht wil nemen. We bepleiten dat DNB de fondsen zo snel mogelijk informeert als DNB van mening is dat er informatie ontbreekt of aanvullende informatie of onderbouwing nodig is, zodat het proces zo min mogelijk vertraging oploopt.